



Naročnino in naznanila sprejema upravništvo v Gorici, Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunki ulici, na Josip Verdijevev tekalšču nasproti mestnemu vrtu in na Korenjskem bregu (Riva Corna) št. 14 po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računijo po petih vrstah, in sicer: če se tiska enkrat 14 vin., dvakrat 12 vin., trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

## V dobi „napredka“.

Živimo v dobi „naprednjakov“. Ako pa pogledamo malo bolj od blizu, kako napreduje človeštvo, prepričamo se kmalu, da je ta napredek jako žalosten. Vračajo se namreč časi in razmere, kakoršne so bile v starem veku med pagani; in to novo paganstvo je tem groznejše, kolikor bolj se razširja omika. Kmalo bo omika samo lepša beseda za — zdijanost.

Že v starem veku je bila vera podlaga javnemu in družinskemu življenju. Stari pagani niso bili brezbožneži, pač pa so vsakega takega izključili iz svoje sreče; zabranili mu rabo ognja in vode v domovini. Ako pa je kdo razširjal slabe nauke in kvaril s temi mladino, so mu bili kmalu sodniki za petami; dali so mu izpiti kupo strupa. Tako so umorili na primer tudi Sokrata, čeprav je bil nedolžen. Kako pa dandanes? Staro ženo kaznujejo, ako ne prinese na trg dobrega mička; kmeta vzamejo koš sadja, ako ni slučajno dozorelo — drugi pa brez strahu razširjajo svoje krive nazore in zastrupljajo z njimi plemenitejši del človekov — dušo. Koliko je takih, ki so le površno pogledali v knjige, pa že mislijo, da so polni učnosti in hajdi — prodajajo nezrelo sadje, ki uničuje narodo vero in pamet. Drugi ponujajo v knjigah in časnikih svoje pogubonosne nauke. S podobami in z besedami vzbujajo v človeku strasti, slabosti stavijo in hvalijo, hudobijo pozdirgujejo v deveto nebo; polagoma zazibljuje bravca v prepričanje, da mu je vse dovoljeno. Vsi ti pa opravljajo to satansko službo brez strahu pred kaznijo, da, še slavni možje postanejo! Tu se sliši, kako neka visoka glava dokazuje da so duhovniki nevarni človeški družbi, ker jim namen posvečuje sredstva. Prijatelj, a ni to Lutrovo? Drugi kaže tam svojo učnost in zagotavlja, da so duhovniki vpeljali spoved. Učenjakovič,

kedaj? V zgodovini stoji letnica, ki pove, kedaj je bila spletena prva nogavica! A o spovedi? Od Kristusa je! A tretji že kriči: „Pijmo, bratje, pijmo, brez skrbi grešimo!“ — A kmalu sledi drugo: Ni Boga, ni Stvarnika, ni večnosti, ni pekla — človek je iz opice! — A te misli, ti nazori ne ostanejo mrtvi; udomaćijo se v srcu, razvijajo se in potem se zrcalijo v delovanju. To je pravo paganstvo, groznejše kot staro! A še groznejši so sadovi. Z vero propade država. — Z vero stoji in pade pravost; nenravnost pa slabi, kuži in mori narode. O žalostni resnici tega stavka, se prepričamo lahko, ako le pogledamo v drugih deželah življenje njih, ki so se prijeli teh nazorov. Razvili bi pač žalostno sliko; a naj bo! — Pri nas menda ni še tako daleč; na potu pa smo vendar tudi tu. — In res, kako naj ima čut do pravice, dolžnosti, dostojnosti in časti, kdor ne veruje v Boga, v večnost, kojemu je človek le bolj razvita žival? Nič čudnega, ako nekateri zahtevajo, naj izključimo iz človeške družbe vse, ki imajo kako nalezljivo ali neozdravljivo bolezen, naj vse šibke ljudi, bodisi lastne onemogle stariše zapustimo, umorimo in slabe otroke zavržemo. Potem se pač lahko upajo trditi, da „sodnijo nič ne briga, ali se kupčuje z obleko ali južnim sadjem ali z deklicami“ (Schöffenstein v Lvovu). Pod vplivom teh naukov postane žena možu le potrebna stvar, da ž njo zadovoljuje svojim strastem, katero pa vrže tudi od sebe, ako se mu zljubi, kakor iztisnjeno citrono ali izpito jajce. In pa nežne vezi, ki veže moža in ženo, otroke in stariše, iščemo zastoj! Da ne pomagajo v takih odnosajih niti najboljše postave, je umevno.

Tako torej napreduje človeštvo! Česar nismo dosegli še dosedaj, vtegnemo doseči prej ali slej, ako „napredujemo“ na tem potu. Upamo pa, da se bo pomagalo. Javno mnenje mora postati dru-

gačno — to je naloga dobrega časopisa. Razširjajte in podpirajte dobre časnike! — Njim pa, ki bi še hoteli svoje „nezrelo sadje“ prodajati, bomo tako lahko zamašilo usta. V stran tudi s slabimi knjigami, in dajmo mladim v roke dobre knjige. Le na ta način se izognemo prepodu, kamor drvimo sedaj.

## Kje so sleparji ljudstva?

Vže več let sem se bije v naši deželi deloma javno deloma na skriteh hud boj v svrhu določitve, kdo naj pobira pri nas vžitninsko davščino in vžitninske deželne in občinske doklade.

Znano je, da so se borili naši poslanci vedno za to, da bi dobila dežela to pobiranje v lastno upravo, kar bi bilo njej v veliko korist in tudi v interesu krčmarjev in prizadetih obrtnikov, ker dežela ne bi bila izvrševala tega s tako v zakonu sicer utemeljeno, a vendar pa semtertja neusmiljeno strogostjo, kakor se to inače godi, dočim so se borili nekateri „napredni“ gospodje na vse pretege za to, da bi ostala oddaja vžitninske konvencijskim zadrugam zadevnih obrtnikov, prav za prav pa le v rokah nekaterih spekulantov in zasebnikov.

Borba je prestopila meje zakulisnih razprav vže ob času, ko je vlada podžavila davščino opojnih pijač, in je postala tako strupena, osebna in brezozirna, da so se celo naši narodni nasprotniki zgražali nad njo. Marsikdo se še spominja člankov z naslovom „Sleparjem našega ljudstva“ in kasneje zopet z naslovom „Sleparju našega ljudstva“, katere je „Soča“ prinášala in v katerih je nakopčila na naše poslance, ki so zagovarjali idejo deželne lastne režije, toliko psovki in zbadilci, da je bilo groza.

V dobrem spominu je gotovo še tudi gonja, ki se je prirejela po deželi proti našim poslancem ob času, ko sta hodila

dva deželna uradnika po okrajih, da bi pridobila tozadevne obrtnike za to idejo, za idejo namreč, da bi bili oddali svoja pooblastila glede pobiranja vžitninske raje deželi nego zasebniku. Dežela je tačas podlegla, in ostalo je vse pri starem.

A to ni preplašilo naših poslancev, marveč ti so podvojili svojo delavnost v dosego tega namena, to tembolj, ker so lahko spoznali, zakaj se tako krčevito upirajo nasprotniki tej nameri. Zato so stali v deželnem zboru 20. septembra leta 1901 vnovič predlog, naj se naloži deželnemu odboru, da to zadevo temeljito prouči ter prinese v zbornico v prihodnjem zasedanju konkretne predloge o pobiranju vžitninske in deželni režiji.

Deželni odbor se je prepričal v svoji večini vže povodom obširnih razprav proti podržavljenju naklad na opojne pijače, da je ta ideja zdrava in da bi dajala — izpeljana — deželi lepe dohodke, katerih nujno potrebuje. Dejstvo, da se mu je posrečilo povišati zakupnino od piva od leta 1902 naprej v teku treh let od 11.000 K na 46.200 K, mu je bil tudi živ dokaz, da užitnina nese ter da jo je vsekako treba izpuliti zasebniku iz rok.

Kake korake je storil v tem času v dosego svojega namena in izpolnitev deželnozborskega sklepa in naročila, to se odteguje za sedaj javnosti; a izvestno je, da ni dosegel svojega prvotnega smotra, namreč, da se mu ni posrečilo dobiti pebiranje užitninske in lastne režije, marveč da je sprejela to nalogo vlada sama v svoje področje z določbo, da bode pobirala tudi deželne in občinske doklade brezplačno ter mesečno odrajtovala dotične zneske imenovanima činiteljima, kar se istinito tudi vrši.

Rezultati te vladne akcije leže za prvo četrtletje pred nami in so vsakemu pristopni, kdor ima interes za to, in ti govore jasno in glasno, kako prav smo

LISTEK.

## Cvetje iz vrtov večnih višav.

Nabral: Dr. Andrej Pavlica.

### Drvo v pustinji.

„Da ne boš ko suho drevo v pustinji.“  
Str. 6. 3.

Zdaj obdaja s slavo blesk svetá te,  
ki obeta ti gradove zlate;

pa nikar, predragi, v svojem duhu  
praznemu ne vdajaj se napuhu!

Vse ti on obral bo nežno mladje,  
vse pokončal plemenito sadje.

Ko drevo postal boš hirajoče,  
tam v pustinji tužni umirajoče.

## Spomini s pota.

(Konec.)

Kaj se pravi neznanje jezika, nam  
pričajo na zemljevidih imena: Usre-Vrh,  
Cood (Kot), Ta natetole (Na stolu), Ta na  
ter clave (Na glavah) itd. Pač Lah! Nemeč  
pa piše n. pr. Peccunocz-Pri Kumerču (?)  
Sta že oba enaka. Rezijan je revež, ali  
vendar ljubi svoj dom; in če pride kdo  
„na zeleno vejico“ v tujini, pa piše n.

pr. iz Amerike sinu: „Donesi mi domače  
vode in domače prsti!“ Njegovo trpljenje  
izraža domača pesem:

Góra Kilina moja!  
na ma tristi počeval,  
da, kaj se pridé natu dnó  
na ma tristi onu dnó

Pri vsem tem je Rezijan še po-  
nosen na svojo domačijo, pa zapoje:

Na lipa má osojska vás  
ka tó jõe tákoj na citá,  
da na kuncé da lipi hrád  
koj poetjy\*) zóbe kažejo.

Ko sem bil prišel tje, pravili so si  
Rezijan: Hrč dū niški jeroe nemški du-  
hovnik; ali kmalu smo bili prijatelji.

Ali prevelika zaupljivost ni kaj  
prida! Tudi tedaj sem — žal — mislil  
na japonsko Ekselenco Šobar, Grozni pl.  
Sozzura. Zato je pa došla nagrada od  
njega in sorodnih mu pristašev. Pokora!  
— Framasonski duh deluje dosiedno ter  
vodi v bedno robstvo svoje slepiče, dočim  
se zmerjajo sami z besedami: naprednjaki,  
svobodnjaki itd. Siromakiči!

Na daljni poti se vidi na desni  
Mužac, pod katero opatijo je spadala  
Rezija. Možniški opati so se dolgo pre-  
pirali, z bamberškimi škofi zaradi pla-  
nine Kranji dol (Cregne dal\*) za ra-

\*) pečine.

beljskim jezerom Dalje je na strani Kar-  
nije proti Tolmecu Amaro grenka vas;  
da, grenko, tužno mora biti v bornih  
karnskih hribih. Ali Lah ni mogel go-  
voriti dalje; ne vem ali je bil res zaspan,  
ali se je le delal. Prva postaja od tu je  
Vencone ali Polšja vas, kjer so v neki  
kapelici pri cerkvi mrliške suhali ali mu-  
mije shranjene. Vedno in poučno je si  
jih ogledati, vseh je 34. V novejšem času  
je prepovedano pogrebati tam blizu  
cerkve, in le tam so tla ugodna za to  
izsušenje mrličev. Na desni strani se vidi  
hrib sv. Simeona (1220 m). Tam so  
orožniki zvižčno vjeli laške ponarejevalce  
denarja, ki so jih trosili tudi pri nas po  
Avstriji. Preoblečeni so namreč iz prva  
kupili ta denar, potem pa jih zgrabili.  
Najprej so bili ti baje v Bujah, potem so  
se preselili bolj pod goro v Rtinj, na-  
posled, na ta hrib, kjer jih je zalotila  
pravica. In zdaj se ne bodo več hvalili  
Benečani: „Kaj za to, če zmanjka na-  
šemu kralju denarja, saj mu ga posodi  
cesarstvo Buje!“

Vedno bolj se odpira ravan, kaže  
se rodovitno polje in vinske gorice;  
naglo drčimo dalje. V Humini (Glemoni)  
je bival I. 1227 sv. Anton Padov. Zidal  
je tam na svojem pregledovanju cerkev  
in samostan. Nekoč sreča voznika. „De-  
nite ta kamen na voz“, ga poprosi. „Ali

ne vidite, da poljem mrliča“ zavrne ga  
hudomušnež. „Če je pa mrlič, pa bodi!“  
de svetnik. Ko je pozneje budil oče spe-  
čega sina, bil je res mrtev! Ali je potlej  
lepo prosil svetnika, naj prisi zanj! In  
res ga je obudil sé svojo priprošnjo.

Kaj pomeni lipov les in ribja kri!  
Zgodovina in krajna imena kažejo,  
da so segali nekoč Slovenci daleč na jug  
okrog Taljamenta. Tako imena so n. pr.  
Sornico, Goricizza, Pasian schiavonesco,  
Luzacco, Brich, Musig, Laibacco, Cerneglous  
itd. Bilo, pa prošlo; in kdor ima škodo,  
ne uteče zasmehu! L. 1865 je pisal ce-  
lovški Slovenec: „Če se mi tudi ne ver-  
jame, trdim vendar, da so nam Lah! še  
dosti bolj nevarni prijatelji kot Nemci.  
Ti nam vsaj odkrito povedo, kaj z nami  
mislijo, uni se nam pa včasih le na videz  
dobrikajo, da bi nas potem laže vjeli;  
vsaj tako se mi dozdeva“. In dostavek  
je bil: „Požreti pa se ne damo ne tem  
ne unim, vekomaj ne!“... Ali koliko  
so požrli! Da le ne počijo?

V Vidmu je bil sv. Anton I. 1227  
prišedši iz Gorice. Tu ga pa niso poznali;  
in ko je bil stopil na drevo, da bi pri-  
digal, so ga izžvižgali! Otresel si je prah,  
pa šel dalje. Pozneje so se spametili ter  
ga častili — —

Na kolodvoru dobiva vipavskega  
ženina, pa tudi znanega beneškega ša-



imeli, ko smo se potegovali za pobiranje užitnine v deželni upravi; vse sedanji vspehi bodo našim tozadevnim nasprotnikom za vedno sapo zaprli.

Dr. Tuma je trdil še predlani na shodu pri Rebku, da sedaj ne kaže več sprejemati pobiranja te davščine v deželno upravo, ker je vlada sprejela v lastno skrb pobiranje naklad na žganjine; a kako se je mož varal, kažejo sledeči uradni podatki:

Dohodki samo od užitnine vina in mesa, ki pripada deželi, znaša za mesec januar nad 28.000 K, za februar nad 6.000 K, in za marec nad 12.000 K več kakor lansko leto, t. j. ko je zasebniku užitnino pobiral v isti dobi; vrh tega dobi dežela še 24.000 K od takozvanih preostankov ali rimanenc; torej dežela je dobila v prvem kvartalu tekočega leta na užitnini vina in mesa 65.000 K več nego v isti dobi lanskega leta.

Opomniti je pa še, da ima dežela letos le 100% doklade na užitnino, dočim je imela lani 120%, tako da bi bil porasel ta presežek pri lanskim dokladah še za okroglih 13.000 K.

Ako pomislimo, da ima erar isti dobiček, je pač lahko razvidno, da bi bila dobila dežela le v prvem kvartalu tega leta nad 130.000 K kosmatega dobička, ako bi se ji bilo posređilo vdobiti pobiranje te davščine v lastni režiji. Ozirati se moramo pa še na dobiček, katerega imajo občine od tega, o čemur bomo prilično še govorili.

## Rusko-japonska vojska.

Gradnjo železniške proge Sangčun—Kirin so Rusi dovršili ter so napravili ob železnici magazine in prodajalnice. Konjenstvo je na delu. 80.000 Rusov je baje prekoračilo reko Tumen v severni Koreji.

\*\*

Dopisnik „Agence Havas“ v Kamranksu poroča, da je tam v soboto med 8. in 9. uro zvečer pasiralo najmanj 20 japonskih vojnih ladij blizu Kamranksa. Tako se tudi meni, da so del baltiške flote, izlasti 4 križarji, nahajajo blizu zaliva Kamrank. — Rusi so vlovili dve z rižem napolnjeni ladiji, ki sta bili namenjeni na Japonsko. — Ruski častniki so izjavili, da je eskadra Roždestvenskega vločena bojevati se ter bo skušala sovražnika premagati, četudi bi morala z njim poginiti. Vsaka ladija, ki se udeleži boja, je baje dobila posebno določilo. Proti japonski admiralski ladiji se bo uporabljala posebna taktika. — V nedeljo popoldne je bilo zopet v presledkih slišati gromenje topov.

\*\*

Iz Koreje so v torek sporočili, da je bil dne 20. t. m. admiral Togo z večim delom svojega brodovja v zalivu Masamfo.

ljivca. „Ali si ti, A.“ ga vprašam. Nasmeha nikjer, niti mišica se mu ni zgenila. „Sem — pravi — ali kaj češ? Staramo se; očeta ni več — saj veš!“ Vse mine! Kje je čas: ko sta se natezala dva šaljivca na korist in zabavo drugim!

— Dovolj tega! Marsikateremu je itak predolgo, in meni tudi. Sicer pa je prvi in zadnji potopis; — in katera kritika je najboljša je tudi znano. — Če premisliva vse potovanje, moreva biti splošno zadovoljna. Kje pa je popolnost? „Hišo (prav) zadovoljnih je treba (še le) zidati“, dejal je raj. Cezaro. — Poskusila sva, da je najboljši zemljepis to, kar človek sam poskusi in si ogle da; videla sva preimenitna svetišča, razne kraje in ljudi; lahko porečeva, da sva bila še dalje, nego v „Novačeh in na Pajerskem, kjer se je bil baje ajzenpon ostrašil, zbežal v hlev ter požrl — 20 centov sena“ — Koliko teh krajev in ljudi bodeva še videla? Nu, če je človek tako moder, da napravi take umotvore, ko počiva le iskra božjega duha v njem: kako bitje mora biti še le večni, vsevišnji Stvarnik! In če je svet razumno že zdaj tako lep: kak bo še le tedaj, ko se očisti in pretvori v ognju; in kako bo še le v nebeskem domu, kakor želimo in stremimo! . . . —

## Politični pregled.

**Državni zbor.** — Povelikonočno zasedanje poslanske zbornice bo, kakor javljajo z Dunaja, razdeljeno na dva dela. Zbornica bo zborovala od 3. do 16. maja. V tem času pride na razprave carinski tarif, italijanski vseučilišni zakon in obrtna novela. Po 16. maju se sestane češki deželni zbor in 20. maja zopet državni zbor. V tem drugem delu zasedanja bo zbornica Laje rešila proračun in trgovinske pogodbe.

**Razmerje mej Avstrijo in Italijo.** — Vznemirljive novice, ki so se tikale razmerja mej Avstrijo in Italijo, prinašali so v zadnjem času časopisi.

Vsakdo se spominja poročil, da si Italija nabavlja nove kanone in sploh novo bojno orodje; da popravlja stare utrdbe in napravlja nove.

Najbolj pa so vznemirila občinstvo poročila o vohunstvu, ki se je izvrševalo na avstrijski obali jadranskega morja od strani italijanskih podanikov.

Ni dolgo od tega, ko je pri Barbarigu po noči izstopil iz italijanske torpedovke italijanski častnik z namenom, da pregleda in ovohuni tamošnje vojne naprave. A ni se mu dobro izteklo! Straže, ki so se nahajale tamkaj in jih ta vohun ni zapazil, so ga prijele in ga izročile sodišču v Pulju.

Pred nekaj dnevi opazilo je orožništvo, da dva lično oblečena človeka napravljata fotografične slike od utrdbe Sv. Danijela. Orožništvo ju je takoj prijelo in, kakor je bilo pričakovati, se je tudi ugotovilo, da sta ta dva ponižna „fotograf“ italijanska podanika, in meni se celo, da sta italijanska častnika. Seveda trdita in se rotita, da nista imela nikakega namena, da potujeta po teh krajih za zabavo in da jim nikakor ni bilo znano, da ni dovoljeno napravljati fotografičnih slik od utrdb.

Orožništvo v Senožedah je prijelo elegantno oblečenega gospoda, ker je bil na sumu, da je vohun. Prijeli so ga v položaju, ko je risal zemljevid od okolice in načrt vojne zelo važnega gradu. Pri njem so dobili kovček, v katerem so se nahajali natančni zemljevidi cele Notranjske in Trsta, našli pa niso pri njem nikakih papirjev, ki bi dali sklepati na njegovo osebo. Orožništvu je izjavil, da se piše Conte Alfonso Porcia, doma iz Vidma v Italiji. Brezdomno je bil tudi ta človek kak italijanski častnik.

Najnevarnejše na celi stvari je, da so vsi prijeli italijanski podaniki in ob jednem italijanski častniki, torej ljudje, ki znajo najbolj izkoristiti to, kar so in bodo še izvohunili pri avstrijskih vojnih napravah.

Naravno in samoobsebi sumljivo je, da največji del avstrijsko-laškega časopisja, ki je iredentovsko, molči o vseh teh dogodkih.

Kakor svetlo sonce izza temnih oblakov pa je prišla vest, kojoj občujejo dunajski in rimski vladni listi. Avstrijski minister zunanjih stvari Goluchowski in italijanski minister Tittoni se snideta dne 29. t. m. v Benetkah, kjer se bode nahajal ob tem času italijanski minister kakor zastopnik krone pri otvoritvi umetniške razstave. S tem napravi avstrijski minister italijanskemu protio bisk za obisk, katerega je napravil italijanski minister avstrijskemu ministru lansko leto v Opatiji.

Iz dejstva, da se ob tem času snideta zastopnika avstrijske in italijanske vlade, se da sklepati, vsaj tako trdijo dunajski vladni listi, da razmerje mej obema državama je najboljšje in če so kake malenkostne razlike nastale in še obstoje, gotovo jih bode ta skušala in jih tudi odstranita moža, kojima zaupati kakor avstrijska tako tudi italijanska krona.

Mi želimo, da bi bilo to čista, gola resnica. Naša želja je, da bi obe sosednji si državi živeli v miru, ki je prvi in glavni pogoj za srečo in procvit vsake države.

Zastopniku avstrijske države bi pa klicali: glej, da vesled italijanske zvitosti Avstrija ne bode trpela škode.

**Ločitve cerkve od države na Francoskem.** — Francoska zbornica je v petek nadaljevala razpravo o zakonskem načrtu glede ločitve cerkve od države. S 509 proti 54 glasovom je bil odobren prvi odstavek navedenega člana, ki slove: Tekom enoga leta po uveljavljenju zakona o ločitvi cerkve od države bo nakazano vse premično in nepremično premoženje, ki so je uporabljale menze, tovarne, evangelijski presbiteri in druge verske usta-

nove z vsami dolgovi in dolžnostmi verskim družbam.

Ko je predsednik naznanil, da je ta predlog odobren, je zaklical Jaurès: „Zdaj je dovršena ločitev cerkve od države“.

## Novice.

† **Marko Vales.** — V pondeljek umrl je v St. Petru pri Gorici okolo 7. ure preč. g. Marko Vales, kurat v pokojju. Pokojnik je na prvi velikonočni praznik sam še maševal, bil popoldne pri blagoslovu in se še po blagoslovu mudil v St. Peterski cerkvi. Po noči pa ga je hkratu napadla njegova stara bolezen, srčna hiba, kakor se je to že večkrat dogodilo; ali zdaj pa tako hudo, da mu je pretrgala nit življenja.

Pokojni kurat Marko Vales porodil se je v Gabrijah na Vipavskem dne 19. aprila 1840; v mašnika posvečen je bil 23. septembra 1865. Služboval je kot kaplan po raznih duhovnijah, kakor pri Sv. Luciji, v Renčah in v Prvačini. Od tod je prišel za vikarja v St. Ferjan. Ker se ga je polotila bolezen tako, da ni mogel izvrševati pastirske službe, podal se je za nekaj časa na Sv. Goro in je bil tam spovednik. Ko se mu je pa zdravje zboljšalo, imenovan je bil za kurata v Branici, katero službo je moral pred poldrugim letom zapustiti, ker ga je začela močno nadlegovati bolezen, ki mu je tudi vzela življenje, namreč srčna hiba.

Zadnja leta gimnazije dovršil je pokojnik na reški gimnaziji, kjer je bil učencec prof. Ivana Trdine, kateri je vžgal v mladem srcu tedanjega dijaka tako močno ljubezen do slovske zgodovine, posebno pa jugoslovanske, da se je pokojnik potem vse svoje življenje z nenačim veseljem pečal z njo. Ranjki Marko Vales bil je že od mladih nog vroč rodoljub in se je v prvih letih, ko se je začela na Goriškem širiti narodnostna ideja, in so se začeli Slovenci zavedati svoje narodnosti, mnogo pripomogel, da se je ta ideja tudi kmalu ukoreninila v srca našega ljudstva.

Pokojnik bil je goreč duhovnik in jako dober in spreten cerkveni govornik. Bil je tudi prav pridren sodnik in dopisovalec raznih slovskih listov. Z jedno besedo, pokojnik bil je zvest sin svojega naroda ter se vedno ravnal po geslu: „Ne kar velema mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan“.

Blag mu bodi torej med nami spomin in večna luč naj mu sveti.

Pogreb vršil se je včeraj ob 9. uri predpoludne. Truplo pokojnika prepeljali so, potem, ko so je blagoslovili in ko so za pokojnika darovali sv. maše zadušnice v St. Petru, v pokojnikovo rojstno vas Gabrije.

**Umrla je v Gorici lepe smrti v pondeljek zvečer ob 10. uri gospodična Amalija Jordan, sestra našega prem. knezo-nadškofa, v starosti 71 let, pravi vzor skromnosti in pobožnosti. Svetila jej večna luč! Premilostljivemu vladiki naše sozalje!**

**Smrtna kosa.** — Dne 19. t. m. ob 7 $\frac{1}{2}$  uri zjutraj je umrl v Gorenji Tribuški Jožef Podgornik, po dom. Dolinar, oče Franca Podgornika, kovača in posestnika v omenjeni občini, v 75. letu svoje starosti. Večna luč naj mu sveti!

V torek je umrla na Dunaju grofica Marija Pace, soproga sekcijkega šefa grofa Paceta in hči bivšega dež. predsednika barona Winklerja.

Č. g. Alojziju Novaku, bogoslovcu IV. leta za goriško škofijo, podeli prevzvišeni knezo-nadškof višje redove mašniškega posvečenja v nadškofijski kapeli dne 30. aprila, 1. in 3. maja (ob 8. uri zj.)

**Imenovanje v sodnijski stroki.** — Sodni adjunkt dr. Oskar Cumer v Sežani pride v Trst, sodni adjunkt v Piranu dr. Biasotto pa v Sežano.

Predsednik tržaškega višjega sodišča imenoval je sodnim avskultantom g. dr. Rudolfa Abraha.

Za „Slovensko sirotišče“: P. n. gg. Franc Pakor 40 v, Franc Širca 30 v, M. F. 2 K, „Slovenska Beseda“ 1 K.

Bog poplačaj!

**Uprava** — „Prim. Lista“ je prejela za „Šolski Dom“ 1 K, katero je darovala družba „Slovenska Beseda“ in 60 v A. Š. namesto vstopnine k veselici v „Trgovskem Domu“.

**Društvo „Skalnica“** se bo udeležilo majskega izleta na Skalnico tretjo

nedeljo po Veliki noči. Ob tej priliki bodo društvenice prvokrat nastopile z društvenim znamenjem, ki obstoja v modrem traku, v peljo spletenem, na katerem visi lična svetinja. Ta svetinja je obdarovana s papeževim blagoslovom, s katerim je združen popolni odpustek na smrtno uro. To znamenje dobe društvenice z društveni sobi od prihodnje nedelje naprej o vsakem času.

**Majski izlet na Skalnico.** — Nekatera društva naše dežele, ki se bodo pridružila procesiji „slov. kat. delavskega društva v Gorici“, so se že oglasila. Prosimo, naj bi nam to kmalu naznani la tudi druga društva. Povemo že danes, da bo s procesijo združen tudi shod pod milim nebom na trati pred svetogorsko cerkvi. Tudi glede spovednikov bo vse preskrbljeno ne samo na sv. Gori, ampak tudi v cerkvi sv. Ignacija v Gorici. Upamo, da se bo poslužilo delavsko ljudstvo te prilike v obilnem številu. Več o programu prihodnjic!

**Slovenski otroški vrtec v ulici Sv. Klare zaprt zaradi ošpic.** — Ker je v ulici Sv. Klare več otrok obolelo na ošpicah, odredil je tuk. municipij kot mestna zdravstvena oblast, da ima biti v omenjeni ulici nahajajoči se slovenski otroški vrtec od včerajšnjega dne naprej zaprt, dokler ne izgine omenjena nalezljiva bolezen.

**Umivanje nog.** — V tuk. bolnišnici usmiljenih bratov se je vršilo v četrtek ob 10. uri predpoludne umivanje nog. Starčki, po številu 12, katerim so bile noge umite, šteli so skupaj 811 let. Najmlajši med njimi bil je neki Bregant Anton iz Gorice, ki ima 54 let, najstari pa neki France Paulica iz Ribemberga, ki ima 85 let. Po dokončani ceremoniji bili so starčki obdarovani in imeli so tudi dober obed.

**Usmiljeni bratje v Gorici.** — Pravkar smo dobili jako skrbno in natančno sestavljeno poročilo o bolnišnici usmiljenih bratov v Gorici za leto 1904. Iz njega posnemljemo, da je zavod oskrboval v minulem letu 1829 bolnikov. Med njimi je bilo 149 na duhu bolnih. Ozdravelo jih je 1080, zboljšalo se je zdravje 281 bolnikom, zboljšalo pa se ni zdravje 106 bolnikom, umrlo jih je 173, v oskrbovanje jih je ostalo koncem leta še 229. Med njimi, ki so popolnoma ozdraveli, so bili tudi 8 na duhu bolni.

**Vojaške vesti.** — Dne 28. t. m. zjutraj se pripelje z železnici v Gorico lovski bataljon št. 7., od koder se podajo 3 stotnije v Kanal, jedna pa v Tolmin.

**Nesreča.** — V torek na tretji velikonočni praznik, katerega Goričani navadno praznujejo s tem, da se podajo popoldne iz mesta v okolico, peljalo se je letos mnogo njih v Sv. Kvirinu pri Korminu. Med temi bila sta tudi zakonska Anton Ragusa, kamnosek iz Trsta in Ana roj. Ciuferin, doma iz Gorice. Peljal ju je njuni dobri znanec 25 letni France Devetak. Ko so se zvečer vračali v Gorico in so prišli čez železniški most čez Sočo pri Barki, zavili so jo od mosta, in sicer proti ulici Luigia, kjer stanuje voznik, po kolovozu, ki pelje od železniškega mosta v mesto tik ob robu strmega sočinega bregovja, ki je zaradi tega jako nevaren in tudi v najslabšem stanu. Bilo je okolo 10 $\frac{1}{2}$  ure, ko so se približali prvim hišam na kakih 150 metrov. Tu je kolovoz najožji in ker sta prišli obe desni kolesi zaradi tega na desnem robu kolovoza tako visoko, da bi se voz kmalu prevrnil, potegnili je Devetak konja, ki je bil povrh tega še slep, z vajeti na levo, pri kateri priliki pa je konj stopil čez levi rob kolovoza ter padel po strmeh bregu, ki je bolj podoben prepadu proti Soči, potegnivši za seboj voz in one, ki so bili na njem kakih 20 metrov globoko do same Soče. K sreči so padli Devetak in oba zakonska iz voza, predno se je ta s konjem vred ves pobit prevrnil v Sočo. Pri ti priliki pa se je posebno Ragusova soproga Ana tako hudo poškodovala po obrazu in po telesu, da je bila vsa krvava ter je prišla koj od zavest. Tudi Devetak poškodovan se je hudo in je bil ves krvav. Manj poškodovan bil je pa Ragusa. Devetak posređilo se je, da je konja, ki se je nahajal v Soči, oprostil od voza. Potem so pa klicali na pomoč, in prišli so tja ljudje, ki so spravili nezavestno ženo na varno. Poklicali so zdravnika, ki je podelil poškodovanim prvo zdravniško pomoč ter poslal po nosilnice na katerih so prenesli ženo v bolnišnico.

**Imenovanje častnim občanom.** — Občinski zastop v Tomaju je imenoval



časnim občanom tamošnjega nadučitelja Antona Benigerja povodom njegovega 40-letnega službovanja. Od teh je gosp. nadučitelj 33 let deloval v tomajski občini.

**Pobiranje milodarov.** — Kakor je znano, je v noči od 1. na 2. aprila t. l. nastal na Srpenici strašen požar, ki je uničil nad 60 hiš z občinskimi poslopjem vred. Da je vsled tega nastala velika beda med pogorelci, tega ni pač treba posebej povdarjati. Zato je pa c. kr. tržaško namestništvo odredilo, da se za pogorelce po vsem Primorskem nabirajo milodari, ki naj se potom občinskih predstavnikov ali pa župnih uradov doposiljajo c. kr. namestništvu, da jih isto potem odpošlje na pristojno mesto. Imena darovalcev, kakor tudi dotični doneski objavili se bodo svoječasno na primeren način.

**Nekaj za davkoplačevalce.** — Upravno sodišče je z odlokom od 22. listopada 1904, št. 12388, razsodilo, da so vloge za podatke podlage za odmero osebne dohodnine po § 219. o. d. z. od 25. oktobra 1896, drž. zak. št. 220 koleka proste. Kakor znano, so morale biti dosedaj take prošnje kolekovane s kolekom za 1 krono, drugače so pri uradih vlog nociónirali in predpisala se je poleg primanjkljaja kolekovine tudi kazen.

**Ministerstvo za notranje stvari o kronski veljavi.** — Dasi je kronska veljava že od 1. januarja 1900 v veljavi, se prebivalstvo še ni privadilo računati na krone, marveč še vedno računa na goldinarje. Vsled tega prihajajo vedno pritožbe, osobito se pritožujejo tujci. Dunajski magistrat je pred kratkim izdal odlok na trgovine in gostilne, da morajo biti razvidne cene le v kronski veljavi. Magistrat je naročil tudi obrtnim zadržam, naj vplivajo v tem smislu na svoje člane. Ministerstvo za notranje stvari je naročilo vsem deželnim vladam in namestništvom, naj delajo nato, da se bo uvedlo računanje v kronski veljavi.

**Vinarsko in sadjarsko društvo za Brda s sedežem v Gorici,** sklicuje redni občni zbor v Biljano dne 7. maja 1905 ob 3. uri popoldne. Ker bo zraven navadnega dnevnega reda, tudi preosnova društvenih pravil, prosí se interese udeležiti se v popolnem številu tega važnega občnega zbora.

**Ravnateljstvo.**

**Obrtno-nadaljevalna šola za zidarje v Renčah** obhaja sklep šol. leta 1904/05 dne 30. aprila ob 3. uri pop. Ob tej priliki so razstavljeni izdelki učencev. Prijatelji šole in napredka so uljudno povabljeni. **Vodstvo.**

**„Okrajna posojilnica“ v Kanalu** reg. zadruga z nem. zavezo bo imela dne 7. maja t. l. ob treh urah popoldne v občinski dvorani v Kanalu svoj redni občni zbor. Dnevni red po pravih zadržah. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

**Iz Šebrelj.** — Kakor je tuk. gosp. župnik vpeljal pretečeno leto slovesno procesijo na Velikonočno jutro, se je ista tudi letos vršila. Bilo je krasno vreme, in prav mnogoštevilno ljudstva, se je pomikalo skozi ugledno razsvetljeno vas. Res vsa čast vaščanom, ker se ne boje truda in stroškov, za tako lepo razsvetljavo.

V nedeljo pa bomo imeli shod sv. Jurija. Ker je bil isti na Velikonočni ponedeljek, je shod odložen za en teden; ako bo semenj imel kaj posebnosti, ti sporočim dragi „Primorski list“ prihodnji teden.

**Iz Komna** nam pišejo: Naš organist Buda mislil si je, da je bil zdaj o velikonočnih praznikih za njega najugodnejši čas za štrajk. Kakor navadno pri vseh štrajkih, je tudi pri njegovem glavni namen povišanje plače. Ker se pa njegovi zahtevi ni hotelo ugoditi, odpovedal se je orgljanju ter napovedal štrajk ravno za velikonočne praznike. Ali kakor imajo zadnji čas skoro vsi štrajki smolo, imel je smolo tudi njegov štrajk, kajti preskrbljeno je bilo za orgljanje izborno. Nadomestoval ga je namreč naš obče priljubljeni kapelan čast. g. Oblak. Organist Buda pa bi moral pomisliti, da mu je ravno naša občina mnogo do tega pripomogla, da je postal organist.

**Iz Rihemberga** nam pišejo, da oni 26-letni Josip Saksida, o katerem so nam poročali, da je vsled padca z nekoga oboka, ki se gradi na novi železnici, umrl, še živi. Nahaja se namreč v bolnišnici usmiljenih bratov v Gorici in je upati, da celo popolnoma okreva.

**Iz Sv. Križa** nam pišejo: Pred nedavnim hodil je po Vipavskem neki agent tvrdke Fischer in Riess iz Budimpešte ter ponujal srečke italijanskega rudečega križa in Elizabetine srečke. Posrečilo se mu je, da je na svoje limanice ulovil več žensk, ki so vkupile dotične prospekte in so plačale agentu zanje po tri krone, ker jim je ta zatrdil, da ne bodo ničesar več plačale in da dobe lahko pri srečkanju ogromne vsote, ako jim bode sreča mila. Kako pa so se ženske začudile, ko omenjena tvrdka sedaj od njih zahteva za prve srečke še 63 kron za druge pa 70.

Na koncu poročila nes vpraša dopisnik, da-li so dotične osebe primorane zahtevane svote za omenjene srečke plačati. Na to vprašanje odgovorjamo: Dotične osebe niso ne-le nikakor primorane dotičnih svot plačati, ampak bi, ako bi jih plačale in s tem postale lastnice omenjenih srečk, postale objednem tudi krive dohodarstvenega prestopka in bi bile vsled tega od finančne oblasti kaznovane. V našem listu smo že ponovno svarili naše ljudi pred takimi agenti, in med tvrdkami, ki po svojih agentih prodajajo po deželi propovedane srečke, navedli smo tudi že tvrdko Fischer in Riess v Budimpešti. Ako se našim ljudem zopet taki ljudje približajo, je najbolje, da jih naznanijo finančnim organom ali pa tudi orožnikom, ki jih bodo tudi takoj prijeli.

**Vreme** — Zadnje dni imeli smo neprijetno in mrzlo deževno vreme. Po naših gorah pa je padal sneg, ko da bi bilo v sredi zime. Nastala je vsled tega velika nevarnost za slano, katera ni v resnici tudi izostala, a bila je baje le v nizavah.

**Peti občni avstrijski katoliški shod.** — Diocezanski odbor dunajske nadškofije, ki mu je poverjena priprava za shod — povečan tudi po zastopnikih drugih dežel in nenemških narodnostij — je imel dne 14. t. m. svojo sejo pod predsedništvom barona Vittinghoff-Schella. Pri tej seji se je razpravljalo in odobrilo poslovni red za V. kat. shod, ki se bo dal vsem udeležencem v vstopnino vred. Za pripravo za V. kat. shod so se ustanovili novi odbori v škofijah: Budjevice, Kraljevi Gradec in Solnograd. Veliki lokalni odbor se bo sestavil sredi septembra.

**Krvavi pretep.** — V ponedeljek v nočnem času vračala sta se 19-letni Kristjan Bric in 27-letni Andrej Bavcon, oboje iz Dornberga, mirno domov iz neke domače krčme. Na poti sta srečala več železniških delavcev. Kmalu nastal je med prvima in med zadnjimi, ne ve se zakaj, prepir in potem tudi krvav pretep, v katerem je bil Bric z nožem nevarno ranjen na prsih, dočim je bil Bavcon nož zaboden v trebuh. Prepeljali so oboje v tukajšnjo bolnišnico.

**Pretep med vojaki in civilisti.** — Na Tržaški cesti srečali so v ponedeljek zvečer trije goriški mladeniči Rudolf Pin, Jožef Jeusek in Bruno Bellina dva vojaka, vračajoča se v vojašnico. Jeden od prvo imenovanih sunil je jednega izmed vojakov, najbrže hote, še precej močno. Užaljeni vojak dal mu je zaradi tega jedno zaušnico. Nato pa planijo vsi trije na vojaka, ga razorožijo ter tudi pretepejo. Vojak prišel je ranjen na glavi na to v vojašnico ter povedal tam, kar se mu je dogodilo. Napadalci so že zaprti.

**Ranjen je bil z bajonetom** od nekoga nepoznanega vojaka v nedeljo zvečer Ludovik Mozetič, zidar iz Renč. Ko se je namreč Mozetič vračal domov, srečal je nekoga vojaka, ki ga je z bajonetom vbodel v stegno. Ranjeni iskati je moral zdravniške pomoči v bolnišnici.

**Redek slučaj.** — Nič manj kot osem mrličev je bilo v župniji Spod. Idrija veliko soboto na mrtvaškem odru.

**Nesreča pri streljanju.** — 22-letni Rudolf Frančeškin iz Kostanjevice na Krasu bil je med streljanjem na Velikonočo tako hudo poškodovan, da so ga morali prepeljati v tukajšnjo bolnišnico.

**Italijanske mine v bistrškem predoru?** — Kakor smo poročali, širila se je vest, da so laški častniki, preoblečeni v delavce, položili v bistrškem železniškem predoru mine. Dasi je vest bila zelo neverojetna, vendar je vlada poslala na lice mesta inženirja Moikeja z naročilom, da z acetelin-svetilko preišče kamen za kamenom v predoru, če ni kje kakoga sledu ali vsaj sumnje o položenih minah. Seveda bo to delo proizvodilo obilo stroškov, ker je preiskovanje menda določeno za cele tri mesece.

Pri tej vladni skrbi in nezaupljivosti se nam čudno zdi, da vlada trpi, da pri zgradbi proge od Bohinjske Bistrice do Steng delajo samo laški delavci. Čuje se, da so laški delavci iz Bohinja poslali v Italijo zaslužka tri milijone, naši ljudje pa se morajo seliti v Ameriko. Razni laški predelavci dobivajo baje sedaj od že izplačanega zaslužka po 3000 do 5000 kron nagrade!

**Cesar za cerkve.** — Naš cesar je daroval za zgradbo najbolj potrebnih cerkev na Danaju 83.000 kron.

**Bolezen namestnika princa Hohenlohe.** — Z Danaja poročajo, da se stanje namestniku stalno boljša, in se rana celi. Bolnik more že zapuščati posteljo.

**Toča v Istri.** — V sredo padala je v motovunskem okraju v Istri debela toča, ki je napravila na sadju in na trti veliko škodo. — Toča bila je debela kot orehi in padlo jo je toliko, da je bilo vse belo še drugi dan.

**Kazenska razprava o aferi bomb.** — V soboto je bila štirim Tržačanom, ki so zapleteni v znano afero bomb in ki se nahajajo v zaporih dunajskega sodišča, uročena od državnega pravdnštva obtožnica v prisotnosti njihovih braniteljev dr. Neude dr. Ellbogana in dr. Napoleona Pristerja. Kazenski razpravi bo predsedoval dvorni svetnik Feigl, obtožbo bo pa zastopal državni pravdnik Kleeborn.

**Dijaki pri sv. očetu papežu.** — V Klementinski dvorani je sprejel v ponedeljek sv. oče dijake, med njimi tudi Slovence z njihovimi kateheti. V pozdrav svetemu očetu so gremi navdušeni „živio“-klici po širni dvorani. Papež je dijake prijazno nagovoril. Izrazil je svoje veselje, da so se prišli poklonit namestniku Kristusovemu, ter jih opominjal, da naj krepko in značajno stoje za resnice svete vere v sedanjih časih, ko izkušnja nevera z napačnimi nauki izpodkopati vero in nrvnost. K sklepu je sv. oče blagoslovil vse dijake, njihove sorodnike, učitelje in znanke. Pristopali so k njemu. Vsakemu je podal roko, da mu je poljubil prstan.

**Škof Doppelbauer — kardinal.** — „Angenzia Stefani“ poroča, da bo papež v konzistoriju meseca junija imenoval pet kardinalov. Med temi bo tudi linški škof dr. Doppelbauer.

**Knegluja Elizabeta Windischgrätz.** — Kneginja Elizabeta Marija Windischgrätz je v petek zjutraj povila sina. Krst novorojenega sina kneza Karla Windischgrätzja se je vršil na velikonočno nedeljo predpoludne povsem na tihem v vili Groebe. Krstni boter je bil Ernest Windischgrätz, stari oče novorojenca. Cesar je knežji dvojici čestital ter se je dal izvestiti o stanju princezinje in princa. Čestitalo je brezjavno tudi več členov cesarske hiše.

**Zopet vlom v Trstu.** — Niti na Velikonočo niso mirovali v Trstu tatovi. — Zgodili so se trije vlomi. Vlomili so pri nekem Francesco Bianchini v ulici Verziere ter pokradli mnogo dragocenosti, denarja in zastavnih listkov. 300 kron so pokradli v ulici Giacinto Gallina pri trgovcih bratih Kerzé, vlomivši vrata. Končno se je pa zgodil en vlom v ulici Solitario št. 13, kjer so pokradli dragocenosti v vrednosti 100 K.

**Novl zvonik sv. Marka v Benetkah.** — Temelj novemu zvoniku sv. Marka v Benetkah bo dovršen tekot enega leta. Za temelj se bo porabilo 1500 kubičnih metrov istrskega kamena. Za zvonik bo treba poldrugi milijon opeke, ki jo dobe iz pokrajine Treviso.

**Veledzajske razglednice in sumljiva plama,** ki so prišla iz Italije in so naslovljena na različne osebe, ki stanujejo v Gorici, je zaplenila goriška pošta. Razglednice imajo znak družbe, katere namen je delovati na združenje Tridenta in Trsta z Italijo. Na razglednicah so tri ženske osebe, katerih dve mlajši imata na prsih grba mesta Tridenta in Trsta in ju vabi stareja ženska, Italija, v objem.

**Prški Judek.** — Tako je naslov četrtemu zvezku Spillmanovih povesti. Prevel Josip Volc. Založila „Kat. Bukvarna“ v Ljubljani. Vsak zvezek te zanimive zbirke velja 40 vin., trdo vezan 60 vin.

**Nezgod v sueškem kanalu.** — Glasom vesti iz Port-Seida sta francoski parnik „Havreise“ in portugalska topnjača „Dim“ v sueškem kanalu zadela ob dno in ovirata promet.

**Strela ubila žensko v cerkvi.** — Z otoka Hvara javljajo: Dne 12. t. m. ob 2. uri popoldne je nad vasjo Grablje razsajala siina nevihta ter je strela udarila v zvonik župne cerkve. Strela je švignila z zvonika na fasado cerkve, od tod skozi cerkvena vrata v cerkev, kjer je ubila Marijo Jurić, a omamila neko dekle. Strela je provzročila tudi znatno škodo na zvoniku in cerkvi.

**Prorokovan potres.** — V nekem angleškem koledarju, ki je prišel na svetlo oktobra pr. l., stoji naslednje besedilo: V bližini 74. stopinje vzhodne dolžine bo hud potres, ako pride Saturn v četrti kvadrant, ko je dosegel pri luninem mrknjenju 19. februarja 1905 svojo najmanjšo višino. Potres bo najbrže zadnje dni marca ali v začetku aprila. Lahore, kjer je bil pred kratkim tako hud potres, leži na 74. stopinji 16 minutah vzhodne dolžine.

**Najdene puške in streljivo pri roparju.** — V bližini Budimpešte so v stanovanju nekoga Frana Ponysa našli skladišče pušk in 3000 patron. Ponys je izvršil sedem roparskih umorov in 12 poizkušnih ropov. Tudi njegovo ženo in sokrivce so aretirali.

**Za može, ki pretepajo svoje žene.** — V zadnji poslanici na ameriški kongres je izjavil predsednik Roosevelt, da bi bilo treba uvesti kak način telečne kazni za može, ki pretepajo svoje žene, kakor sploh za take, ki brutalno in kruto nastopajo proti slabejšim. Rooseveltova želja se bo kmalu izpolnila v Kolumbiji, kjer bodo odprli dvorano, v kateri bodo šteli batine možem, ki pretepajo svoje žene.

**Škandal pri dobavljanju na Japonskem** — V Hokkaido je firma Okura & Comp. od vlade dva milijona jenov več prejela, nego je bil njen pravi zaslužek pri dobavljanju. Grof Katsura, ki je sklenil kontrakt, ko je bil še vojni minister, pa tudi sedanji vojni minister, general Tinanshi se bosta morala zaradi tega zagovarjati. Japonski patriotizem stoji precej v nasprotju s takim postopanjem.

## Vabilo

na

# V. redni občni zbor

„Centralne posojilnice“

reg. zadruga z omejeno zavezo v Gorici, ki se vrši v četrtek 11. maja ob 10<sup>1</sup>/<sub>2</sub> uri v prostorih „Goriške zveze“

v ulici Vetturini št. 9., I. nadstropje

s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrjenje računov za IV. upravno leto 1904 in sklepanje o porabi dobička.
3. Volitev nadzorstva.
4. Slučajnosti.

Odbor.





# Bilanca zastavljalnice in ž njo združene hranilnice v Gorici za leto 1904.

I M E T J E			D O L G O V I		
	K	v		K	v
Denarnični račun . . . . .	178754	68	Račun preostankov zastavil . . . . .	3077	01
Račun dragocenih zastavil . . . . .	217938	50	„ ustanovne glavnice . . . . .	394100	—
„ navadnih „ . . . . .	28680	50	„ hranilnih vlog . . . . .	16767163	70
„ obresti . . . . .	7637	—	„ tekoči . . . . .	47124	63
„ hiše zavoda . . . . .	96457	60	„ kolekov . . . . .	39	50
„ vrednostnih listin . . . . .	2636203	35	„ tujih denarjev . . . . .	12348	15
„ posojil na hipoteke in posojilnih obresti	13678345	18	„ pokojninskega zaloga . . . . .	61628	20
„ posojil na vrednostne listine in obresti .	120928	75	„ rezervnega posebnega zaloga . . . . .	341879	10
„ tokoči . . . . .	674668	38	„ „ navadnega „ . . . . .	201180	42
„ predplačil . . . . .	7122	04	„ predplačil . . . . .	18	02
„ posestev . . . . .	262710	81	„ posojilnih obresti . . . . .	12255	83
„ najemščine . . . . .	1645	30	„ upravnih stroškov . . . . .	200	—
„ v varstvo sprejetih polog . . . . .	36	75	Za dobiček leta 1904 . . . . .	83424	28
„ hranilnih knjižic . . . . .	1056	64			
„ inventarja . . . . .	12253	36			
Skupaj . . . . .	17924438	84	Skupaj . . . . .	17924438	84

## VODSTVO.

**Rojaki!** Spominjajte se o vsaki priliki „Šolskega doma“.

### Loterijske številke.

22. aprila.  
Dunaj . . . . . 85 53 80 86 12  
Gradec . . . . . 17 9 70 67 59

### And. Fajt,

pekovski mojster, Gorica,  
tekališče Fr. Josipa št. 2 (lastna hiša), in podružnica št. 20.

Izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, kakor sa nove maše in godove, kolače sa birmance in poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov. Ima in prodaja različne moke, fina peciva, fina vina in likerje po smerni ceni. Za Veliko noč posebno goriško pinco in potice itd.

### Anton Potatzky

v Gorici, na sredi Raštela hiš. št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovališče niraberskega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

Potrebščine

za pisarne, kadilce in popotnike.

Najboljše švanke in šivalne stroje.

Potrebščine

za krojače in čevljarje.

Svetinjice, rožni venci mašne knjižice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

semena za zelenjave, trave in detelje.

Majbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi.

### Anton Kuštrin

v Gosposki ulici št. 25,  
v Gorici,

priloga častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Santomingo, Java, Cejlon, Portoriko i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Miljaveče prve in druge vrste, namreč od 1/2 kila in ob enega funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Žveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

### Kuهارica želi službe

v mestu ali okolici. Nastopi lahko 15. maja ali pozneje. Eventualna vprašanja na upravništvo »Primorskega Lista« pod šifro „Štajerka 20“.

C. kr. krojaški kroji, vsakteremu razumljivi, raznih velikosti. Cena za celo obleko 18 K, samo telovnik in jopa 10 K.

### M. Poveraj

v Gorici na Travniku.

Vojaška in uradniška krojačnica. Trgovina z manufakturnim blagom in gotovih oblek. Nizke cene brez konkurence. Vse priprave za duhovnike in vojaštvo. Castniške in uradniške uniforme z orožjem.

### Anton Krušič

krojaški mojster in trgovec v Gorici  
Corso Gius. Verdi 33.

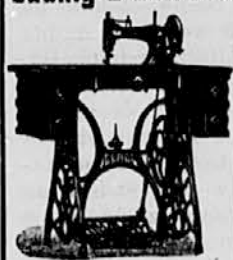
Izdeluje vsakovrstne obleke za vsaki stan in sicer za civilne, vojaške in državne uradnike.

Za vse obleke je vedno v zalogi raznovrstno ravnokar došlo sveže angleško in domače blago za bližajočo pomladansko sezono.

Ima zalogo gotovih oblek in sukenj za vsaki stan.

o o o Cene zmerne o o o.

### Saunig & Dekleva



ulica Municipio št. 1,  
Gorica.

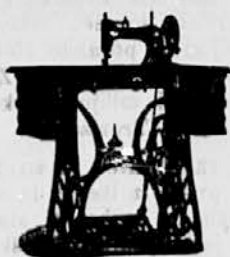
Velika tovarniška zaloga šivalnih strojev kakor za šivilje, krojače, čevljarje, in tudi za umetno vezanje (rekamiranje). V zalogi se tudi nahajajo angleška dvokolesa „Helical Premier“ in slamorezni stroji, samokresi in razne puške, lastna meh. popravljavnica. Glavno zastopstvo za Primorsko: Centrifug „Westfalla“.

### „Centralna posojilnica“

registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini hiš. št. 9.

Posojuje svojim članom od 1. aprila 1905 dalje:

na menico po 5 1/2%, na vknjižbo pa po 5%  
z 1/8% upravnega prispevka za vsacega pol leta. Obrestna mera za hranilne vloge ostane nespremenjena.



### JAKOB ŠULIGOJ,

urar c. kr. železnice

GORICA — Gosposka ulica št. 25. — GORICA

Priporočam veliko zalogo tukaj in pri Sv. Luciji ob Soči šivalnih strojev. Imam jih mnogo na izbiro naravnost iz tovarne, so ki jako dobre in trpežne. Dajem tudi pismeno jamst o do 10 let, ter dajem stroje po čudo nizkih cenah. Drugod ne morejo tako, ker imajo svoje potovalce (agente), ki šivalne stroje hvalijo in silijo okrog, pa plačani so le od tistih, ki jih vkupijo. Radi tega imajo pri šivalnih strojih zvišane cene, kar pri meni ni. To lahko vsak izpregleda. Pri meni so stroji veliko ceneji kakor pa pri tistih, ki imajo svoje potovalce, in so tudi veliko boljši in bolj trpežni ko drugi.

Dajem tudi na obroke.



### Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici,

v ulici Moreljjevi hiš. št. 12.

Prodaja cerkv. orodja že izgotovljena v posrebrjenih in poslačenih kovinah po znižanih cenah.



Izvršujejo se vsakovrstna dela, bodisi iz dragocenih ali nedragocenih kovin, bodisi v urezanem ali neurezanem slogu in to za cerkve kakor za zasebno rabo. Popravljajo in prenavljajo se cerkv. orodja, pozlačujejo in posrebrjujejo se v ognju pod vodstvom večega in izurjenega delovodje. V trgovini se izdelujejo vsakovrstne črke in napisi. Na željo pošlje tudi cenike s podobami.

Vse po najnižjih cenah.  
Vse pošiljatve se pošiljajo franko.

### Lekarna

### Cristofolletti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice z znakmo sv. Antona Padovanskega.



Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice uredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. — Okrepé želodec, storé, da sgine o kratkem času omotica in šivotna lénost (nirvost). Te kapljice tudi storé, da človek raje je.

Cena steklenici 60 vin.